

ANUARUL

COMISIUNII MONUMENTELOR ISTORICE

PE

1915

PUBLICAT DE

ALEX. LĂPĚDATU

SECRETARUL COMISIUNII

— CU 93 ILUSTRĂȚII ÎN TEXT —

BUCUREȘTI

INST. DE ARTE GRAFICE CAROL GOBLER I. ST. RASIDESCU

16, STRADA PARIS (POSTĂ DOAMNEI), 16

1916.

1610

IV.

LUCRĂRI DE RESTAURARE ȘI CONSERVARE.

MEMORII CU PRIVIRE LA LUCRĂRILE DE
RESTAURĂRI, REPARAȚIUNI ȘI INTREȚINERI ȘI
CU PRIVIRE LA STUDIILE FĂCUTE DE SERVICIUL DE
ARHITECTURĂ AL MONUMENTELOR ISTORICE ÎN 1915.

MEMORIUL D-LUI ARHITECT-ȘEF N. GHICA—BUDEȘTI.

I. Lucrări de restaurare:

1) *La biserica cu Sfinți* din Capitală. S'a făcut, sub direcțiunea d-lui Gr. Cerkez, membru în Comisiune, subzidirea întregii biserici și izolarea zidăriei contra umezelei printr'un strat de asfalt. În acest mod s'a asigurat biserica în contra ruinei care începuse a o amenința. S'au țesut apoi crăpăturile din ziduri, întărindu-se cu fier. În urmă s'a refăcut trotuarul din jurul bisericii. Lucrările au costat lei 12.900,04.

2) *La biserica Stavropoleos* din Capitală. S'a urmat cu restaurarea picturii interioare, care, către sfârșitul anului, s'a oprit, din cauza moartii pictorului, părintele Damian.

3) *La biserica Domnească din Curtea-de-Arges* S'a continuat de către pictorul Noroceă, sub direcțiunea d-lui arhitect Gr. Cerkez, restaurarea picturii interioare.

4) *La Biserica Sf. Gheorghe din Botoșani*. S'a terminat clopotnița începută, executându-se partea superioară a zidărilor și acoperindu-se cu țiglă. S'au completat apoi toate lucrările și s'au așezat clopotele la locul lor.

S'a terminat imprejmuirea locului bisericii, după alinierea dată de primărie și conform cu proiectul: soclu și stâlpi de piatră cu panouri de lemn între ele.

Lucrările acestea sunt terminate, afară de ușa veche a bisericii, care e îmbrăcată cu fier și trebuie adaptată la chenarul de piatră al ușei, care și el trebuia completat. Această lucrare, neînsemnată în aparență, prezintă dificultăți: ușa e foarte grea și în localitate nu am găsit specialistul care ar putea să o lucreze, iară execuția lucrului de piatră cioplită, necesar la chenarul ușei, cere iarăși un bun lucrător pietrar și un conducător priceput, pe cari nu-i avem la dispoziție. Pe de altă parte lucrările executate, întrecând sumele disponibile, a trebuit, și din această cauză, a se amâna execuția acestei lucrări de terminare. Suma disponibilă a fost de lei 33.411,74, iar valoarea lucrărilor executate este de lei 38.821,12.

5) *La Biserica Albă din Baia.* S'au făcut ultimele lucrări în vederea sfințirii acestei biserici, așezându-se poarta bisericii și a clopotniții, inscripția cea nouă, policandru și diferitele obiecte ale cultului. Aceste ultime lucrări au costat lei 6.460.

6) *La Mitropolia din Târgoviște.* S'a urmat cu execuția grilajului comandat la Casa Weigl; acest grilaj este în parte așezat din anul trecut; cealaltă parte s'aterminat în acest an și se află depozitată în fabrica Weigl, conform procesului verbal din 14 Dec. 1915, înaintat la Casa Bisericii cu raportul înregistrat la no. 58.935/915. Pentru terminarea lucrării mai e necesară suma de 12.000 lei, căci în acest an nu a fost decât un rest de 1.425,60 lei, care s'a plătit Casei Weigl.

7) *La biserica Sf. Ion din Vaslui* nu s'au putut continua lucrările, nefiind suficientă suma rămasă disponibilă; cu restul de bani ce am avut la dispoziție, s'a aprovizionat, din anul trecut, olanele necesare pentru învelitoare și s'a făcut o magazie în curte, pentru adăpostirea acestor olane; s'a comandat apoi la fabrica Vasiliu din Botoșani discurile smălțuite necesare pentru restaurare.

II. Lucrări de conservare.

8) *La biserica Domnească (Sf. Nicolae) din Dorohoiu.* S'a dăruit toată zidăria banchetei ce înconjură biserica, s'a scos tot pământul de umplutură al banchetei precum și acel din interiorul bisericii, care era umezit. S'a lăsat apoi biserica deschisă în tot timpul lunii Iulie, spre a se usca la căldurile mari, căci se umezise, fiindcă apa de ploaie se infiltrasse la temelia zidurilor, din cauză că bancheta dimprejurul bisericii, fiind defectuoasă, opria apa de ploaie, în loc ca să ajute la îndepărtarea și ferirea zidurilor de umezeală.

S'au străpuns zidurile bisericii în opt puncte, pentru a se așeza ventilații, cari să permită circulația aerului sub pardoseală, astfel ca să împedice de aci înainte a se încuibă umezeala în ea.

Pardoseala bisericii s'a așezat peste bolți de beton turnate în cofrage, având un spațiu liber pe dedesubt.

În urmă s'a refăcut bancheta de jur împrejurul bisericii din piatră și beton de ciment acoperit cu lespezi de piatră.

Suma aprobată pentru această lucrare a fost de lei 9.184,70, iar situația lucrărilor executate este de lei 10.277,41; diferența provine dintr'o modificare ce a trebuit a se face la bolțile de sub pardoseală, cari erau prevăzute a se face din cărămizi între grinzi de fier și cari, din cauza lipsei acestui din urmă material, au trebuit a se face din beton de ciment.

9) *La biserica Episcopală din Roman.* S'a făcut reparația acoperișului, a tencuielilor exterioare, cari s'au ras și reparat; s'au reparat jghiaburile și burlanele; s'a reparat soclul și s'a refăcut

cu totul trotuarul de jur împrejurul bisericii; s'a văruiat toată biserica în exterior, etc. Lucrările au costat lei 6.708,75.

În sfârșit s'au mai făcut studii și devize pentru diferite lucrări : la biserica din Micșuneștii mari, din județul Ilfov, la biserica Enei din Capitală, la clopotnița bisericii Galata din Iași, etc., etc. Aceste lucrări nu s'au executat.

Arhitect-șef, *N. Ghica.*
